

Dagelijkse update Irak

18 april 2003

NB Dit is de laatste dagelijkse update; de komende tijd zal wekelijks in de ministerraadsnotitie een uitgebreide bijdrage over Irak worden opgenomen.

Politiek

- **VNVR, Olie voor Voedsel UNMOVIC:** groeiend besef bij VR-leden dat VN-rol in post-conflict fase in de huidige omstandigheden het beste kan worden ingevuld via stapsgewijze aanpak op die gebieden waar VNVR-resoluties van kracht zijn (Olie voor Voedsel, UNMOVIC en sancties). Alleen Rusland bleef zich onwrikbaar opstellen. Ook SGVN preferereert stapsgewijze aanpak, maar zal zich zonder VNVR-mandaat voorlopig beperken tot humanitaire taken. Op 22 april a.s. spreekt UNMOVIC-voorzitter Blix in VNVR. VS vindt het nog te vroeg voor besluit hervatting activiteiten UNMOVIC. Op 22 april a.s. spreekt ook directeur Olie voor Voedsel-programma in VNVR. VS bepleit een transitieperiode na afloop huidige fase OvV-programma op 3 juni. (PVVN NY).
- **Duitsland, sancties:** ziet voor zichzelf als voorzitter van sanctiecomité vooral een bemiddelende rol weggelegd. Berlijn wacht af hoe de discussie loopt op ER Athene voorstellen van VS en VK (HMA Berlijn).
- **VS, VN, Rumsfeld:** SoD Rumsfeld dreigt met VS-veto tegen centrale rol van de VN in post-conflict Irak.
- **Irak, arrestatie kopstuk Iraaks regime:** VS troepen hebben in Bagdad Barzan Ibrahim Hasan al-Tikriti, een halfbroer van Saddam Hoessein en voormalig hoofd van de Iraakse inlichtingendienst gearresteerd (Reuters).
- **VS, Syrië:** druk op Syrië zou inmiddels leiden tot ophouden aan grenzen en uitzetten van leden voormalige Irakese overheid (Associated Press).
- **VS, massavernietigingswapens:** SoD Rumsfeld sprak hoop uit dat Irakezen de coalitie zullen aangeven waar massavernietigingswapens te vinden zijn; wees eventuele beschuldigingen dat coalitietroepen bewijzen van WMD in scène zouden zetten van de hand. Coalitie heeft reeds grote hoeveelheden conventionele wapens gevonden, o.a. in 123 scholen (Pentagon).
- **VS, Irakezen in VS: Minister van Justitie Ashcroft** meldt grote medewerking van in VS verblijvende Iraki's aan onderzoek naar antecedenten (o.a. op zoek naar Iraakse spionnen en 1F-gevallen); onder US Patriot Act tot nu toe 21 in de VS verblijvende Iraki's gearresteerd door de FBI 'Iraki Task Force' (Justice Department).
- **Jordanië, politiek, wederopbouw:** wil dat zowel het civiele als het militaire bestuur zo snel mogelijk wordt overgedragen aan de Iraki's, eventueel VN-leiding in interim-fase. IIA moet zo snel mogelijk naar verkiezingen onder VN-auspiciën toewerken. Houding van Jordanië ten aanzien van Ahmed Chalabi blijft afwijzend (HMA Amman).

- **VN, UNESCO:** UNESCO-directeur wil illegale export Iraakse cultuurgoederen onder de aandacht van VNVR brengen opdat een resolutie kan worden aangenomen die een tijdelijk embargo instelt op verwerving van dergelijke goederen; riep landen op noodmaatregelen te nemen ter voorkoming van import van dergelijke goederen

Militair

- **Stabilisatiemacht, Italië:** Italië zal binnen een termijn van vier a vijf weken, met inmiddels verkregen toestemming van het parlement, een bijdrage leveren aan de stabilisatiemacht in Irak van ongeveer 3000 manschappen. (HMA Rome)
- **Stabilisatiemacht, VK:** Aan Britse directeur Algemene Beleidszaken (Defensie) is positieve grondhouding ten aanzien van Nederlandse deelneming aan stabilisatiemacht overgebracht. (HMA Londen)
- **Stabilisatiemacht, Bulgarije:** Bulgarije is door de VS gevraagd een compagnie te leveren voor een stabilisatiemacht in Irak. (HMA Sofia)

Humanitair

- **Irak, humanitaire situatie: Bagdad:** stabiel, wordt hard gewerkt aan herstel basisvoorzieningen; **Basra:** tekort aan water veroorzaakt scherpe stijging gevallen van dysenterie en diaree; **Mosul:** WHO ziekenhuizen zijn deels geplunderd, opereren op 50 procent van de capaciteit.
- **OCHA:** humanitaire situatie waarschijnlijk minder ernstig dan waarvan was uitgegaan bij UN Flash Appel. Op korte termijn zal appeal worden bijgesteld conform minder ernstige scenario's.
- **Nederland, Irak, Samenwerkende Hulporganisaties (SHO):** SHO hebben gironummer 800800 opengesteld t.b.v. gezamenlijke publieksactie onder het motto 'Help de mensen in Irak', waarin aandacht zal worden gevraagd voor de humanitaire noodsituatie in Irak en zal worden gevraagd om financiële steun aan de slachtoffers van de oorlog in Irak.
- **Jordanië:** MinBZ Muasher gaf aan dat internationale gemeenschap waaronder belangrijkste Arabische landen, een rol moeten spelen bij vorming van de Iraki Interim Authority, humanitaire hulp en supervisie van verkiezingen. (HMA Amman)
- **WFP:** begonnen met grote voedseltransporten naar Bagdad vanuit Jordanië; voorlopig slechts 50 vrachtwagens terwijl dagelijks gemiddeld 300 vrachtwagens nodig zullen zijn om de maandelijks nodige 300,000 mt aan te leveren. WFP wil waarborgen dat voedsel wordt gedistribueerd onder meest kwetsbaren; tot begin mei nodig om needs assessment te maken en distributie systeem op te zetten met o.a. betrouwbare Iraakse counterparts.

- **VS, post-conflict USAID geeft opdracht voor infrastructurele werken in Irak t.w.v. USD 680 mln aan de VS-firma Bechtel National Inc. Contract onderdeel van pakket van USD 2,5 mrd voor wederopbouw. Ook deze keer kritiek op aanbestedingsprocedure. (Washington Post).**